Turkish Studies *Educational Sciences*

Volume 14 Issue 4, 2019, p. 1995-2011

DOI: 10.29228/TurkishStudies.23294

ISSN: 2667-5609

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş:* 15.01.2019

✓ *Accepted/Kabul:* 10.08.2019

✍ *Report Dates/Rapor Tarihleri:* Referee 1 (01.03.2019)-Referee 2 (05.04.2019)

This article was checked by iThenticate.

TÜRKİYE’DE YAŞAYAN YERLEŞİK YABANCILARIN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ *

Ümit YILDIZ** - Gülsüm SERTOĞLU***

ÖZ

Son yıllarda, dünyada yaşanan yoğun göç hareketliliğiyle birlikte ülkemizde yerleşik yabancı sayısı artış göstermiştir. Muğla’nın Fethiye ilçesinde de yerleşik olarak yaşayan yabancı sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu nitel çalışmada, Fethiye’de yaşayan yerleşik yabancıların Türkçeye ilişkin görüşlerinin; Türkçe öğrenme sebepleri, Türkçe öğrenirken zorlandıkları konular ve Türkçe konuşabilme düzeyleri bağlamında belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada, Fethiye’de yaşayan yerleşik yabancıların karşılaştıkları sorunlara Türkçe öğrenimi bağlamında yaklaşılmaktadır. Genel anlamda bakıldığında, ilçede yaşayan yabancıların çoğunluğunu İngilizler oluşturmaktadır. İlçede İngilizlerin dışında; Alman, Hollanda ve Rus vatandaşları gibi farklı uyruklardan yabancıların da yaşadığı bilinmektedir. Yerleşik yabancı sayısındaki artış ile birlikte Türkçe öğrenimine olan ilgi de artmaktadır. Bu nedenle, Türkiye’de yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme nedenleri, günlük hayatlarında Türkçeyi kullanma düzeyleri ve Türkçe öğrenme süreçlerinde karşılaştıkları güçlükleri konu alan yeni bilimsel çalışmaların yapılması daha da önem kazanmaktadır. Bu problem durumundan hareketle söz konusu nitel araştırmanın çalışma grubunu kolay ulaşılabilen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 15 yerleşik yabancı oluşturmaktadır. Veriler, yüz yüze görüşmeler ve 10 soruluk bir sormaca yoluyla toplanmış ve katılımcıların izni alınarak görüşme süreçleri ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Kayıtlar, araştırmacılar tarafından analiz edilerek yazıya dökülmüş ve alt kategorilere ayrılmıştır. Katılımcıların görüşlerinden hareketle, Fethiye’de yaşayan yerleşik yabancıların;

* Bu çalışma, 23-25 Mart 2019 tarihleri arasında Antalya’da “V. Uluslararası İnsan, Toplum ve Spor Bilimleri Sempozyumu”nda sunulan bildiriden genişletilerek üretilmiştir.

** Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi, E-posta: umityildiz@akdeniz.edu.tr

*** Lisansüstü Eğitimi Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, E-posta: gulsumsertoglu@gmail.com

Türkçe öğrenme nedenleri, Türkçe öğrenme süreçlerinde yaşadıkları sorunlar ve Türkçe kullanım düzeyleri hakkında bilgilere ulaşılmıştır. Araştırmada nitel veri toplama tekniklerinden görüşme ile elde edilen sonuçlara göre, yerleşik yabancıların genellikle “insanlarla iletişim kurmak” amacıyla Türkçe öğrendiği görülmektedir. Diğer taraftan, yabancıların Türkçe öğrenmeye başlamadan önce en çok ihtiyaç duyacaklarını düşündükleri, Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra en çok kullandıkları ve Türkçe öğrenme sürecinde en çok zorlandıkları dil becerisinin “konuşma” olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yerleşik yabancılar, Türkçeye ilişkin görüşler, Fethiye’de ikamet eden yabancılar.

VIEWS OF RESIDENT FOREIGNERS LIVING IN TURKEY TOWARDS TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

ABSTRACT

The number of resident foreigners living in Fethiye is increasing day by day. This descriptive study aims to determine the views of resident foreigners living in Fethiye in terms of the reasons for learning Turkish, the difficulties they face in learning processes and their level of speaking Turkish. The majority of resident foreigners living in the district are British. In addition, it is known that apart from the British, there are foreigners from different nationalities living in the region. Some of them are German, Dutch and Russian citizens. With the increase in the number of resident foreigners, the interest in Turkish learning is also increasing, so the necessity of new scientific studies is becoming more important to find out the reasons why resident foreigners learn Turkish, how they use it in their daily lives and what difficulties they encounter in the learning processes. The study group of this qualitative research study were 15 resident foreigners who participated in the study voluntarily. The data were collected through interviews and recorded with a voice recorder by obtaining the permission of the participants. The records obtained were analysed by the researchers, then sub-categorized and transcribed. The resident foreigners’ reasons for learning Turkish, problems they faced in the learning processes and their level of use of Turkish were examined. According to the results obtained from the interviews in the research study, foreigners living in Turkey learn Turkish in order to “communicate with people”. As perceived by the participants, the language skill most needed by the foreigners before starting to learn Turkish was ‘speaking’. Participants also think that the most frequently used language skill after starting to learn Turkish was “speaking” as well. Besides, results of the study showed that the participants had the most difficulty in the process of learning Turkish in “speaking skill”.

STRUCTURED ABSTRACT

In the globalizing world, languages have started to affect each other intensely in the areas of education, art, culture, tourism and literature with the disappearance of borders in terms of communication among

people. In addition, without borders, movement of migration has also increased. In this regard, the first problem that people, who come and settle into different geographies, encounter in the process of adapting the new environment is language and communicating with the local people. Turkey has its own fair share from this mobility and Fethiye, one of the counties of Mugla, is one of the most popular places.

The number of resident foreigners living in Fethiye is increasing day by day. With the increase in the number of resident foreigners, interest in learning Turkish is also increasing. Therefore, the necessity of new scientific studies is becoming more important to find out the reasons why resident foreigners learn Turkish, how they use it in their daily lives and what kind of difficulties they encounter in the learning process. When we scan the related literature, we see that the number of scientific studies towards determining the needs of resident foreigners local in Turkey is limited. With this study, it is expected to contribute to the Turkish teaching programs that will be prepared for resident foreigners in Fethiye and/or Turkey.

This descriptive study aims at determining the views of resident foreigners living in Fethiye in terms of their reasons for learning Turkish, the difficulties they face through the learning process and their speaking level. The majority of resident foreigners living in the district are British. In addition, it is known that there are foreigners from different nationalities living in the region apart from the British. Some of them are German, Dutch and Russian citizens.

In the study, the answers to the following questions were sought in order to determine the views of the resident foreigners living in Fethiye, Muğla:

1. What are the reasons for foreigners living in Fethiye to learn Turkish?
2. What are their views on the use of language skills/learning area in the Turkish learning processes?
3. What were the language skills/area(s) of learning that they thought they would need most before they started to learn Turkish?
4. What are the language skills/learning area that they think they use the most after they started to learn Turkish?
5. What is/are the language skill(s) /learning area that is /are most difficult in the Turkish learning processes?
6. What are their suggestions for those who want to learn Turkish?

To form the study group, first, a resident foreigner, who has been taking Turkish for foreigners’ course in the Fethiye Public Education Centre, was reached. Then, new participants were included via snowball (chain) sample method. The study group of this research were 15 resident foreigners who participated voluntarily. Of 15 participants, 14 were female and 1 was male. 11 of them were married and 4 of them were single. Their ages ranged from 31 to 62, and the average was 43,6. Participants knew 2 to 5 languages. All participants knew Turkish, in addition, 14 of them knew English besides Turkish. They also knew Croatian, Polish, French, Russian, Ukrainian, Italian, German, Chinese,

Farsi and Arabic. Their residence period in Turkey were between 6 months to 15 years and the average was 6,3 years.

The data were collected through face to face interviews with a 10-question semi structured interview form and recorded with a voice recorder by asking for the permission of participants. The records obtained were analysed by researchers, then sub-categorized and transcribed. The resident foreigners' reasons for learning Turkish, problems they faced in the learning process and their level of use of Turkish were examined.

According to the results obtained from the interviews in the study, it was seen that the aim of most of the resident foreigners (53.3%) in Fethiye was to learn Turkish to communicate with local people. 26.6% of them learnt Turkish to live more comfortably in Turkey. Research showed that the language skill, which resident foreigners thought they would need the most, was speaking skill. It was followed by listening, grammar, reading and writing. Research also supported resident foreigners' aforementioned ideas about learning Turkish by presenting that the language skill, which participants used the most, was speaking skill. However, it was followed by reading and writing instead of listening and grammar contrary to their ideas. In addition, it is understood from the results that speaking skills was the most difficult skill that resident foreigners developed throughout their learning process. The rest lined up as writing, listening, reading and grammar. Apart from these results, participants suggested some ideas for other language learners. These were learning Turkish by practicing speaking, learning Turkish from a teacher, learning Turkish from subtitled movies and hardworking. They also suggested that learners should be patient, confident, disciplined, self-reliant, curious and willing.

This study has some limitations. The study group of this research was limited to 15 resident foreigners staying in Fethiye. Another limitation was not using a different data collection tool(s) except for semi-structured interview form. It might be useful to exploit tools like questionnaires, observations, etc.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, resident foreigners, views on Turkish, foreigners living in Fethiye province.

Giriş

Küreselleşen dünyada insanlar arasındaki iletişimin sınırlarının kalkmasıyla birlikte diller birbirini eğitim, sanat, kültür, turizm, edebiyat gibi alanlarda yoğun olarak etkilemeye başlamıştır. Sınırların kalkmasıyla göç hareketliliği de artmıştır. Bu bağlamda, göçle farklı coğrafyalara gelen ve yerleşen insanların yerleştikleri yeni coğrafyalara uyum süreçlerinde karşılaştıkları ilk sorun yerel halkla iletişim ve dil sorunudur.

Göç, “bir yerleşim biriminden, gruptan ya da belli bir siyasal sınırı olan toprak parçasından başka bir birime doğru, kısmen sürekli birey veya kitle hareketi” olarak tanımlanabilir (Acar ve Demir, 1997).

Son 45 yılda dünyada yaşanan göçler sonucunda göçmen sayısının ciddi oranda arttığı görülmektedir. Elde edilen verilere göre 2015 yılında, göç yoluyla başka bir ülkede yaşamaya başlayan kişi sayısının 244 milyona ulaştığı belirlenmiştir. Bu sayı 1990 yılına göre (153 milyon) 100 milyon

artış, 1970 (84 milyon) yılına göre ise yaklaşık 3 katı artış göstermiştir. 2015 yılına gelindiğinde 244 milyon uluslararası göçmen olduğu tespit edilmiştir. Bu durum dünyada her 30 kişiden birinin göçmen statüsünde olduğunu göstermektedir (World Migration Report, 2018).

Dünyadaki göç akışı Türkiye’yi yoğun olarak etkilemiştir. TÜİK (2000) verileri, yurt dışından gelerek Türkiye’ye yerleşenlerin sayısının yaklaşık 234 bin olduğunu göstermektedir. Çalışmanın gerçekleştirildiği Muğla’nın Fethiye ilçesinin ise 2000’li yıllardan itibaren yoğun olarak göç aldığı gözlenmektedir.

Fethiye’de büyük bir kısmı (5.200) İngiliz olmak üzere 7.600 yerleşik yabancı bulunmaktadır (Hürriyet, 2018).

“Yerleşik yabancı” kavramı Avrupa Konseyi’nin Yabancıların Yerel Düzeyde Kamusal Yaşama Katılımına Dair Sözleşmesi’nde “devletin uyruğunda olmayan ve bu devletin topraklarında yasal olarak ikamet eden kişi” olarak ifade edilmektedir (Erat, 2013). Bu tanımdan hareketle, yerleşik yabancıların bir ülkede yasal olarak yaşayan ve o ülkenin imkânlarından yararlanan kişiler olduğu söylenebilir.

Yeni bir ülkede yaşamaya başlayan yerleşik yabancıların hiç kuşkusuz yeni ihtiyaçları da olacaktır. Türk Dil Kurumuna (2019) göre, “ihtiyaç” kelimesi; gereksinim, güçlü istek, yokluk, yoksulluk anlamlarına gelmektedir. Genel anlamda ise ihtiyaç kavramı, kişinin hayatını devam ettirebilmek için sahip olması gereken ve karşılanmadığı durumlarda eksikliğinin hissedileceği durumları karşılar (Richterich, 1980’den akt. Koçer, 2013). İhtiyaç kavramı yabancılar Türkçe öğretimi bağlamında ele alındığında ise yerleşik yabancıların dil ihtiyaçlarının belirlenmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, yerleşik yabancıların dil ihtiyaçları belirlenmeli ve ihtiyaçları doğrultusunda verimli bir yabancılar Türkçe öğretimi programı geliştirilmelidir (Koçer, 2013).

Brown’a (1995) göre, program tasarlanmanın ilk basamağını ihtiyaç analizi oluşturmaktadır. İhtiyaç analizi, program tasarlama sürecine kaynaklık etmesi açısından oldukça önemlidir. Bu bilgiden hareketle, ihtiyaç analizinin sürecin en başında yer alması sebebiyle programın tüm boyutlarını etkileyeceği düşünülebilir.

Öğrencilerin mevcut bilgi durumunun ve ulaşmak istedikleri bilgilerin belirlenmesi, ihtiyaç analizi çalışmalarının temellendirilmesi bakımından önemlidir (Çalışkan ve Çangal, 2015). Yabancılar Türkçe öğretimi sürecinin başında öğrenci ihtiyaçlarının belirlenmesi sürecin olumlu işleyişi açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda, Türkçe öğrenecek yerleşik yabancıların; dil öğrenme amaçlarının, dil ihtiyaçlarının, en çok kullandıkları ve öğrenirken en çok zorlandıkları dil becerilerinin/öğrenme alanının belirlenmesi, alanda tasarlanması muhtemel bir programa ihtiyaç analizi boyutunda katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

Dil öğretiminde ihtiyaç analizi; öğrencilerin hedef dili hangi alanda ve ne şekilde kullanacaklarının, dil öğrenme nedenlerinin belirlenmesidir. Dil öğretimine başlamadan önce bazı ihtiyaçların ortaya çıkarılması önem arz etmektedir. Örneğin kişinin; dil öğrenirken harcadığı sürenin ne kadar olduğu, dil ihtiyaçlarına göre hedef dilde öğrencilerin anlatma dil becerileri bağlamında tercih önceliği tespit edilmelidir (Barın, 2008).

Yerleşik yabancıların Türkçe dil ihtiyaçlarının belirlenmesi ile ilgili literatür tarandığında, yabancılar Türkçe öğretimi alanında, Türkiye’de yaşayan yerleşik yabancıların dil ihtiyaçlarının; dil öğrenme amaçları, en çok kullandıkları ve öğrenme sürecinde en çok zorlandıkları dil becerileri/öğrenme alanı bağlamında belirlenmesine yönelik bilimsel çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Yerleşik yabancıların dil ihtiyaçlarının belirlenmesi, bu alanda tasarlanması muhtemel bir Türkçe öğretim programına kaynaklık etmesi açısından önemlidir.

Bu çalışmada, Türkiye’de yerleşik yabancıların Türkçeye yönelik ihtiyaçları incelenmektedir. Çalışmada, Muğla’nın Fethiye ilçesinde yaşayan yerleşik yabancıların Türkçeye ilişkin görüşleri

bağlamında dil ihtiyaçları araştırılmıştır. Bu durum çalışmasının, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenim süreçlerinin planlanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada, Fethiye’de yaşayan yerleşik yabancıların görüşleri; Türkçeye yönelik görüşleri ve dil ihtiyaçları boyutlarıyla belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcı grubunu oluşturan kişiler kolay ulaşılabilen örneklem bağlamında Fethiye ve çevresinde ikamet eden yabancılardan seçilmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; Fethiye ve çevresinde ikamet etmekte olan yerleşik yabancıların Türkçeye ilişkin görüşlerini belirlemektir. Çalışmada, yerleşik yabancıların Türkçeye ilişkin görüşleri; Türkçe öğrenme nedenlerine, Türkçe öğrenme sürecinde dil becerilerini/öğrenme alanını kullanma durumuna, Türkçe öğrenmek isteyenlere tavsiye ve önerilerine yönelik olmak üzere üç boyutu kapsayacak şekilde araştırılmıştır.

1.2. Alt Problemler

Çalışmada, Muğla’nın Fethiye ilçesinde ikamet etmekte olan yerleşik yabancıların Türkçeye ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Fethiye’de yaşayan yerleşik yabancıların;

1. Türkçe öğrenme amaçları/hedefleri nedir/nelerdir?
2. Türkçe öğrenme sürecinde dil becerilerinin/öğrenme alanının kullanımına yönelik görüşleri nedir/nelerdir?
3. Türkçe öğrenmeye başlamadan önce en çok ihtiyacı olacağını düşündüğü dil becerileri/öğrenme alanı nedir/nelerdir?
4. Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra en çok kullandığını düşündüğü dil becerileri/öğrenme alanı nedir/nelerdir?
5. Türkçe öğrenme sürecinde en çok zorlandığı dil becerileri/öğrenme alanı nedir/nelerdir?
6. Türkçe öğrenmek isteyenlere tavsiye ve önerileri nedir/nelerdir?

Şekil 1. Araştırmanın Alt Problemlerine Yönelik Bilgiler

1.3. Çalışmanın Önemi

İlgili alan yazın tarandığında, Türkiye’de yerleşik yabancıların dil ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik bilimsel çalışmaların sayısının sınırlı olduğu görülmektedir. Bu nitel çalışmanın; Fethiye’de

ve/veya Türkiye’de yerleşik yabancılar için hazırlanması muhtemel Türkçe öğretim programlarına katkı sağlaması umulmaktadır.

1.4. Çalışmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın çalışma grubu, Fethiye’de ikamet etmekte olan 15 yerleşik yabancı ile sınırlıdır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu dışında veri toplama aracı kullanılmamış olması da çalışmanın sınırlılıklarındandır. Çalışmanın veri toplama sürecinde anket, gözlem gibi veri toplama araçlarından yararlanılmasının daha sağlıklı sonuçlara ulaşılmasına imkân sağlayacağı varsayılmaktadır.

2. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına ve veri toplama sürecine/teknikğine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

Bu nitel çalışmada, durum çalışması deseni benimsenmiştir. Merriam (2013) durum çalışması desenini, sınırlı bir sistemin derinlemesine incelenmesi ve betimlenmesi olarak ifade etmektedir (Akt. Subaşı ve Okumuş, 2017).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, ulaşılabilen ve çalışmaya gönüllü olarak katkı sağlamak isteyen 15 yerleşik yabancı oluşturmaktadır. Çalışmada veriler Fethiye’de ikamet etmekte olan 15 yerleşik yabancıdan, 10 soruluk yarı yapılandırılmış bir görüşme formu yardımıyla yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmıştır.

Katılımcılar, araştırmacılar tarafından “K” olarak ifade edilmiş ve sırasıyla “K1” den “K15” e kadar kodlanmıştır.

Tablo 1’de katılımcıların demografik özelliklerine ait bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcı Grubu Hakkında Demografik Bilgiler

Ad	Yaş	Cinsiyet	Medeni Durum	Eğitim	Bildiği Diller	Türkiye’de İkamet Süresi	Geldiği Ülke
K1	40	Kadın	Evli	Lisans	Hırvatça İngilizce Lehçe Türkçe	10 yıl	Polonya
K2	46	Kadın	Evli	Lisans	İngilizce Türkçe Fransızca	15 yıl	İngiltere
K3	37	Kadın	Bekâr	Lisans	İngilizce Rusça	6 ay	Ukrayna
K4	38	Kadın	Bekâr	Lisans	Rusça İngilizce Türkçe	2 yıl	Rusya
K5	52	Kadın	Evli	Lisans	Rusça Türkçe Ukraynaca	2 yıl	Ukrayna
K6	43	Kadın	Evli	Lisans	Rusça İngilizce Türkçe	3 yıl	Rusya
K7	44	Kadın	Bekâr	Lisans	İtalyanca İngilizce Türkçe Fransızca	6 yıl	İtalya
K8	49	Kadın	Evli	Lise	Almanca Türkçe İngilizce	3 yıl	Almanya
K9	38	Kadın	Evli	Lisans	Çince İngilizce Türkçe	15 yıl	Çin
K10	38	Kadın	Bekâr	Lise	Rusça İngilizce Türkçe	9 yıl	Rusya
K11	42	Kadın	Evli	Yüksek Lisans	Farsça Türkçe İngilizce Almanca	7 yıl	Fransa
K12	62	Kadın	Evli	Yüksek Lisans	Arapça İngilizce Fransızca Türkçe Almanca	3 yıl	Lübnan
K13	31	Kadın	Evli	Lisans	Rusça İngilizce Türkçe	4 yıl	Rusya
K14	41	Erkek	Evli	Yüksek Lisans	Arapça Farsça İngilizce	4 yıl	Libya
K15	54	Kadın	Evli	Lise	İngilizce Türkçe	12 yıl	İngiltere

15 katılımcının 14’ü kadın, 1’i erkektir. Katılımcıların 11’i evli, 4’ü bekârdır. Yaş aralıkları 31-62 arasında değişmektedir. Katılımcıların yaş ortalaması 43,6’dır. Katılımcılar en az iki en fazla beş dil bilmektedir. Katılımcıların tamamı Türkçe bilmekle beraber, 14 katılımcı Türkçe dışında İngilizce de bilmektedir. Katılımcıların Türkçe ve İngilizce dışında bildiği diller; Hırvatça, Lehçe, Fransızca, Rusça, Ukraynaca, İtalyanca, Almanca, Çince, Farsça, Arapçadır. Katılımcıların Türkiye’de ikamet süreleri 6 ay ile 15 yıl arasında değişmektedir. Türkiye’de ortalama ikamet süreleri 6,3 yıldır.

Katılımcıların büyük bölümünün, Polonya, İngiltere, Ukrayna, Rusya, İtalya, Almanya, Çin, Fransa, Lübnan, Libya gibi farklı ülkelerden Türkiye’ye gelerek yerleştikleri görülmektedir. Evli olan kadınların çoğunluğunu, bir Türk ile evlenip Türkiye’ye yerleşen kadınlar oluşturmaktadır. Türkçe ile ilk karşılaşma tarihleri 1996-2018 yılları arasında değişmektedir. Katılımcıların Türkçe ile ilk karşılaşması evlilik, tatil, ziyaret gibi amaçlarla Türkiye’de bulundukları sırada olmuştur.

2.3. Veri Toplama Araçları

Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılan bu nitel durum çalışmasının veri toplama aracı, araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Büyüköztürk’e (2015) göre yarı yapılandırılmış görüşmeler; sabit cevaplı soruları içerebildiği gibi görüşme sırasında derinlemesine bilgi toplanmasına da imkân tanır. Çalışmada, katılımcılardan ayrıntılı bilgi toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır.

Görüşme formu 10 sorudan oluşmaktadır. Görüşme soruları oluşturulurken ilk etapta, ilgili literatür taranmış ve madde havuzu oluşturulmuştur. İkinci etapta, oluşturulan madde havuzundan çekilen maddeler ile ilgili bir devlet üniversitesinde Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında görev yapmakta olan iki uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri dâhilinde forma nihai hali verilmiştir.

2.4. Veri Toplama Süreci ve Tekniği

Fethiye’deki yerleşik yabancıların Türkçeye ilişkin görüşlerinin araştırıldığı bu nitel çalışmada, görüşme tekniğine başvurulmuştur. Görüşmenin amacı; fikir, duygu, istek gibi gözlenemeyen olguları araştırmak ve çalışmaya dâhil edilen katılımcının bakış açısı hakkında bilgi edinmektir (Patton, 2002’den akt. Merriam, 2013).

Çalışma grubunu oluşturmak için ilk etapta, “Fethiye Halk Eğitim Merkezi”nde yabancılara Türkçe öğretimi kursuna devam etmekte olan bir yerleşik yabancıya ulaşılmıştır. İkinci etapta, kartopu (zincir) örnekleme yöntemi ile yeni kişilere ulaşılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2018) çalışma grubunun oluşturulma sürecinde ulaşılan kişilerin tıpkı bir kartopu gibi büyümesini ve ulaşılan kişiler arasından görüşme yapılacak yeni kişilerin belirlenmesini kartopu (zincir) örnekleme yöntemi olarak ifade etmektedir.

Ulaşılan 20 kişi içinden, çalışmaya gönüllü olarak katkı sağlamak isteyen ve Türkçe dil düzeyi yeterli 15 kişi ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu ve yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanan veriler, ses kayıt cihazı yardımıyla katılımcılardan izin alınarak kaydedilmiştir. Ses kayıtları, araştırmacılar tarafından yazıya dökülmüş ve veriler içerik analizine tabi tutularak değerlendirilmiştir.

3. Bulgular

Çalışmaya ait bulgular, araştırma kapsamında belirlenen üç alt probleme yönelik olacak şekilde sunulmuştur. Araştırmada belirlenen alt başlıklar; Fethiye’de yaşayan yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme amaçları/hedeflerine yönelik, Türkçe öğrenme sürecinde dil becerilerini/öğrenme alanını kullanımına yönelik ve Türkçe öğrenmek isteyenlere tavsiye ve önerilerine yönelik bulgular şeklindedir.

3.1. Yerleşik Yabancıların Türkçe Öğrenme Amaçlarına/Hedeflerine Yönelik Bulgular

Birinci alt problem çerçevesinde, katılımcıların Türkçe öğrenme amaçlarına/hedeflerine yönelik bulgulara Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2: Yerleşik Yabancıların Türkçe Öğrenme Amaçlarına/Hedeflerine Yönelik Bulgular

	İnsanlarla iletişim kurmak amacıyla	Evlilik nedeni ile	Türkiye’de daha rahat yaşayabilmek amacıyla	Türkçeyi sevdiği için	Çocuklarına eğitimlerinde yardımcı olabilmek için	Yeni bir dil öğrenmek istediği için
K1	+					
K2		+				
K3			+			
K4	+					
K5	+					
K6	+					
K7	+			+		
K8			+			
K9			+			
K10					+	
K11	+					
K12	+					
K13			+			
K14						+
K15	+					
(f)	8	1	4	1	1	1
%	% 53,3	% 6,6	% 26,6	% 6,6	% 6,6	% 6,6

Tablo 2’deki bulgular dikkate alındığında, Muğla’nın Fethiye ilçesinde yaşayan yerleşik yabancıların büyük çoğunluğunun Türkçe öğrenme hedeflerinin/amaçlarının *insanlarla iletişim kurmak* (% 53,3) olduğu görülmektedir. Yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme hedeflerini/amaçlarını sırasıyla, *Türkiye’de daha rahat yaşayabilmek* (% 26,6), *evlilik nedeni ile* (% 6,6), *Türkçeyi sevdiği için* (% 6,6), *çocuklarına eğitimlerinde yardımcı olabilmek için* (% 6,6), *yeni bir dil öğrenmek istediği için* (% 6,6) maddeleri takip etmektedir.

3.2. Yerleşik Yabancıların Türkçe Öğrenme Sürecinde Dil Becerilerini/Öğrenme Alanını Kullanımına Yönelik Bulgular

İkinci alt problem çerçevesinde, Muğla’nın Fethiye ilçesinde yerleşik olarak yaşamakta olan yabancıların Türkçe öğrenmeye başlamadan önce en çok ihtiyaç duyacaklarını düşündükleri dil becerilerine/öğrenme alanına yönelik bulgulara Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3: Yerleşik Yabancıların Türkçe Öğrenmeye Başlamadan Önce En Çok İhtiyaç Duyacaklarını Düşündükleri Dil Becerilerine/Öğrenme Alanına Yönelik Bulgular

	Konuşma	Okuma	Yazma	Dinleme	Dil bilgisi
K1					+
K2	+				
K3	+	+		+	
K4				+	
K5					+
K6					+
K7			+		
K8	+	+	+	+	+
K9					+
K10	+	+	+	+	+
K11				+	
K12	+			+	
K13		+			
K14	+				
K15	+				
(f)	7	4	3	6	6
%	% 46,6	% 26,6	% 20	% 40	% 40

Tablo 3’te yer alan bulgular dikkate alındığında, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmeye başlamadan önce en çok ihtiyaç duyacaklarını düşündükleri dil becerisinin *konuşma* (% 46,6) olduğu görülmektedir. Yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmeye başlamadan önce en çok ihtiyaç duyacaklarını düşündükleri dil becerilerini/öğrenme alanını sırasıyla, *dinleme* (% 40), *dil bilgisi* (% 40) ve *okuma* (% 26,6) takip etmektedir. *Yazma* (% 20) ise son sırada yer almaktadır.

İkinci alt problem çerçevesinde, Muğla’nın Fethiye ilçesinde yerleşik olarak yaşamakta olan yabancıların Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra en çok kullandıkları dil becerilerine/öğrenme alanına yönelik bulgulara Tablo 4’te yer verilmiştir.

Tablo 4: Yerleşik Yabancıların Türkçe Öğrenmeye Başladıktan Sonra En Çok Kullandıkları Dil Becerilerine/Öğrenme Alanına Yönelik Bulgular

	Konuşma	Okuma	Yazma	Dinleme	Dil bilgisi
K1	+				
K2	+				
K3	+	+			
K4	+				
K5	+			+	
K6		+	+		
K7	+		+		
K8	+	+	+	+	+
K9	+				
K10		+	+		+
K11	+			+	
K12		+	+		+
K13	+			+	+
K14	+	+			
K15		+			
(f)	11	7	5	4	4
%	% 73,3	% 46,6	% 33,3	% 26,6	% 26,6

Tablo 4'teki bulgular dikkate alındığında, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra en çok kullandıkları dil becerisinin *konusma* (% 73,3) olduğu görülmektedir. Yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra en çok kullandıkları dil becerilerini sırasıyla, *okuma* (% 46,6), *yazma* (% 33,3) takip etmektedir. *Dil bilgisi* öğrenme alanı ve *dinleme* becerisi ise % 26,6'lık bir oranla son sırada yer almaktadır.

İkinci alt problem çerçevesinde, Muğla'nın Fethiye ilçesinde yerleşik olarak ikamet etmekte olan yabancıların Türkçe öğrenme sürecinde en çok zorlandıkları dil becerilerine/öğrenme alanına yönelik bulgulara Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5: Yerleşik Yabancıların Türkçe Öğrenme Sürecinde En Çok Zorlandıkları Dil Becerilerine/Öğrenme Alanına Yönelik Bulgular

	Konusma	Okuma	Yazma	Dinleme	Dil bilgisi
K1			+		
K2	+				
K3		+	+	+	
K4			+		
K5			+		
K6	+	+	+		
K7	+				
K8					+
K9	+			+	
K10	+	+	+	+	+
K11	+	+	+	+	+
K12	+				
K13				+	
K14	+				
K15	+				
(f)	9	4	7	5	3
%	% 60	% 26,6	% 46,6	% 33,3	% 20

Tablo 5'teki bulgular dikkate alındığında, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme sürecinde en çok zorlandıkları dil becerisinin *konusma* (% 60) olduğu gözlenmektedir. Yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme sürecinde en çok zorlandıkları dil becerilerini sırasıyla *yazma* (% 46,6), *dinleme* (% 33,3), *okuma* (% 26,6) takip etmektedir. % 20'lik bir oranla *dil bilgisi* öğrenme alanının son sırada yer aldığı görülmektedir.

3.3. Yerleşik Yabancıların Türkçe Öğrenmek İsteyenlere Tavsiye ve Önerilerine Yönelik Bulgular

Bu bölümde, üçüncü alt problem çerçevesinde Muğla'nın Fethiye ilçesinde ikamet etmekte olan yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmek isteyenlere tavsiye ve önerilerine yer verilmiştir:

K1

“Türkçe öğrenmek isteyenler, insanlarla çok konuşarak pratik yapmalıdır.”

K2

“Temel eğitim alsınlar ve cesur bir şekilde konuşmaya çalışsınlar. Türkçeyi mutlaka meraklı ve inançlı bir şekilde çalışsınlar çünkü her dilin kendine özgü bir yaşamı ve kültürü var.”

K3

“Türkçe öğrenirken en önemli unsurlar; dilek, pratik, yeni gramer yapılarını öğrenmek ve disiplindir.”

K4

“Konuşmaktan korkma ve çok çalış. Türkçe öğrenme sürecinde sabırlı olmak lazım.”

K5

“Pratik yapmaktan korkma.”

K6

“Benim tavsiyem çok pratik yapmak.”

K7

“Benim tavsiyem, Türkçeyi öğretmen ile öğrenmek. Türkçe öğrenirken çekinme Türk insanlar gibi konuş.”

K8

“Konuş, konuş, konuş... Utanmayın.”

K9

“Türkçe öğrenmek isteyenler, daha çok Türkçe kelime ezberlemeli ve Türkçe alt yazılı filmler izlemeyi tercih etmelidir.”

K10

“Sık sık Türkçe konuşmalı, Türkçe filmler izlemeli, sesli okumalar yapmalı ve şarkı dinlemelidir. Hata yapmaktan korkmamalıdır.”

K11

“Türkçe öğrenmek için okula gitmek, kitap okumak, film izlemek gerekir. Türkçenin farklı bir dil bilgisi yapısı olduğu için Avrupa dillerinden farklıdır bu durum bazen Türkçe öğrenmeyi zorlaştırıyor.”

K12

“Türkçe öğrenmeye temelden başlamak, çok çalışmak ve pratik yapmak gerekir. Bir amaç olduğunda ve öğretmenin dersi enteresan bir şekilde verdiği durumlarda daha hızlı Türkçe öğrenilebilir.”

K13

“Yakınlarda bir Türk varsa onu dinlemek ve onunla konuşmak gerekir. Türkiye’ye geldikten hemen sonra Türkçe öğrenmeye başlamak ve yavaş yavaş, belki çok az ama hemen Türkçe öğrenmeye başlamak gerekir.”

K14

“Türkçe öğrenmek için kursa gitmek gerekir.”

K15

“Türkçe öğrenmek isteyenlerin kendilerine güvenmeleri ve yanlış yapmaktan korkmamaları gerekir. Türkçe öğrenme sürecinde en büyük problem, cümleye Türklerin soldan sağa doğru İngilizlerin sağdan sola doğru anlam yüklemesidir. Bu durum işleri zorlaştırıyor.”

Tablo 6’da katılımcıların Türkçe öğrenmek isteyenlere yönelik tavsiyelerine yer verilmiştir.

Tablo 6: Katılımcıların Türkçe Öğrenmek İsteyenlere Tavsiye ve Önerileri

	Türkçe konuşarak pratik yapmak	Öğretmen kılavuzluğunda Türkçe öğrenmek	Türkçe alt yazılı filmler izlemek	Çok çalışmak
K1	+			
K2				
K3	+			
K4	+			+
K5	+			
K6	+			
K7		+		
K8	+			
K9			+	
K10	+		+	
K11		+	+	
K12	+	+		+
K13	+			
K14	+	+		
K15				
(f)	10	4	3	2
%	% 52,6	% 21	% 15,7	% 10,5

Tablo 6’da, katılımcıların Türkçe öğrenmek isteyenlere; *Türkçe konuşarak pratik yapmayı* (% 52,6), *öğretmen kılavuzluğunda Türkçe öğrenmeyi* (% 21), *Türkçe alt yazılı filmler izlemeyi* (% 15,7) ve *çok çalışmayı* (% 10,5) önerdiği görülmektedir. Diğer yandan katılımcılar, Türkçe öğrenme süreçlerinde, *sabırlı, inançlı, disiplinli, öz güvenli, meraklı, istekli olmak gerektiğini* belirtmektedir.

Özetle; Fethiye’de yaşayan yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme amaçları/hedefleri bağlamında, *insanlarla iletişim kurmak* (% 53,3), *Türkiye’de daha rahat yaşayabilmek* (% 26,6) amaçlarıyla Türkçe öğrenmek istediği görülmektedir.

Diğer yandan, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmeye başlamadan önce en çok ihtiyaç duyacaklarını düşündükleri dil becerilerinin/öğrenme alanının *konusma* (% 46,6), *dinleme* (% 40) ve *dil bilgisi* (% 40); Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra en çok kullandıkları dil becerilerinin *konusma* (% 73,3), *okuma* (% 46,6) ve *yazma* (% 33,3); Türkçe öğrenme sürecinde en çok zorlandıkları dil becerilerinin ise *konusma* (% 60), *yazma* (% 46,6) ve *dinleme* (% 33,3) olduğu görülmektedir.

Katılımcılar, Türkçe öğrenmek isteyenlere; *Türkçe konuşarak pratik yapmayı* (% 52,6), *öğretmen kılavuzluğunda Türkçe öğrenmeyi* (% 21), *Türkçe alt yazılı filmler izlemeyi* (% 15,7) ve *çok çalışmayı* (% 10,5) önermektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme amaçları/hedeflerine yönelik görüşlerinin, insanlarla iletişim kurmak ve Türkiye’de daha rahat yaşayabilmek üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Diğer taraftan, yabancıların Türkçe öğrenme hedefleri/amaçları arasında; evlilik, Türkçeyi sevmek,

çocuklarına eğitimlerinde yardımcı olabilmek, yeni bir dil öğrenmek gibi amaçlar olduğu görülmektedir. Yabancıların dil ihtiyaçlarının günlük yaşamlarını kolaylaştırmaya yönelik şekillendiği görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmeye başlamadan önce en çok ihtiyaç duyacaklarını düşündükleri dil becerisinin konuşma olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan hareketle, yerleşik yabancıların yeni yaşayacakları ülkeye uyum sağlamak ve ülkedeki insanlarla daha kolay ve bire bir iletişim kurmak istedikleri söylenebilir. Yerleşik yabancıların en çok ihtiyaç duyacağını düşündükleri dil becerilerini/öğrenme alanını konuşmadan sonra sırasıyla, dinleme, dil bilgisi, okuma ve yazma takip etmektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra en çok kullandıkları dil becerilerinin konuşma ve okuma olduğu görülmektedir. Konuşma ve okumayı sırasıyla yazma, dinleme becerileri ve dil bilgisi öğrenme alanı takip etmektedir. Benzer şekilde, Yıldız (2015) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil becerilerine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerini incelediği çalışmada, öğrencilerin en çok ihtiyaç duydukları dil becerilerinin okuma ve konuşma olduğunu ortaya koymuştur. Aynı çalışmada, katılımcıların dil becerilerini ihtiyaçlarına göre sıraya koymaları istediğinde dil becerilerini büyük oranda okuma, konuşma, yazma, dinleme şeklinde sıraladıkları gözlenmektedir. Benzer şekilde, Boylu ve Çangal (2014) tarafından yapılan çalışma İran’da Türkçe öğrenen öğrencilerin en çok ihtiyaç duydukları dil becerisinin konuşma olduğunu ortaya koymuştur.

Çalışmada elde edilen bulgulara göre, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenirken en çok zorlandıkları dil becerisinin konuşma olduğu görülmektedir. Konuşma becerisini sırasıyla yazma, dinleme, okuma becerileri ve dil bilgisi öğrenme alanı takip etmektedir. Tunçel (2016) cinsiyete göre temel dil becerilerinin zorluk durumlarını incelediği çalışmada, erkek katılımcıların en zor öğrendikleri dil becerisinin konuşma (% 35,7), kadın katılımcıların ise dinleme (% 69,7) olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmada, yerleşik yabancıların Türkçe öğrenmek isteyenlere tavsiye ve önerileri sorulduğunda ise büyük çoğunluğunun, Türkçe öğrenmek için konuşarak pratik yapmak gerektiği (%52,6) konusunda fikir birliği içinde olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Şahbaz (2018), Fethiye’de yaşayan İngilizlerin Türkçe öğrenme süreçlerinde yaşadıkları zorluklar ve Türkçe ile ilgili görüşleri bağlamında yaptığı çalışmada, katılımcıların pratik yaparak ve Türklerle iletişim kurarak Türkçeyi daha iyi öğrendiklerini/öğrenebileceklerini düşündükleri sonucuna ulaşmıştır. Diğer taraftan, katılımcılar Türkçe öğrenmek isteyenlere; öğretmen kılavuzluğunda Türkçe öğrenmeyi (%21), Türkçe alt yazılı filmler izlemeyi (%15,7) ve çok çalışmayı (%10,5) tavsiye etmektedir.

Katılımcılar, Türkçe öğrenmek isteyenlere hata yapmaktan korkmamalarını ve kendilerine güvenmelerini tavsiye etmektedir. Bu bağlamda, yabancı dil olarak Türkçe öğrenme süreçlerinde öğrencilerin motivasyon düzeylerinin önemli bir faktör olduğu söylenebilir. Benzer şekilde Tok ve Yığın (2013), yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme nedenlerini araştırdıkları çalışmada, öğrencilerin dil öğrenmelerini etkileyen faktörlerden birinin “motivasyon” olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Öneriler:

➤ Çalışmada, yerleşik yabancıların Türkçeyi daha çok insanlarla iletişim kurmak ve günlük hayattaki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla öğrenmek istedikleri görülmektedir. Bu bağlamda, yabancılara yönelik Türkçe öğretim materyalleri ve program tasarımlarında dilin işlevsel boyutunu ön plana çıkaracak içeriklere ve etkinliklere daha fazla yer verilebilir.

➤ Yerleşik yabancıların Türkçeye ilişkin görüşleri bağlamında, en çok ihtiyaç duydukları dil becerisinin konuşma olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, yabancılara Türkçe öğretimi derslerinde konuşma becerisine yönelik ders saatlerinin artırılması sağlanabilir.

➤ Yabancılara Türkçe öğretimi bağlamında, yerleşik yabancılara yönelik hazırlanan/hazırlanacak öğretim programlarında konuşma ve okuma becerilerine yönelik etkinlik ve

uygulamalara daha çok yer verilmesi sağlanabilir. Bu bağlamda, Altıparmak (2013) dil öğretiminin etkinlik temelli ve uygulamaya dönük olmasının önemine vurgu yapmaktadır.

➤ Yerleşik yabancılara yönelik örgün ve yaygın eğitim kurumlarında açılan/açılacak Türkçe öğretimi kurslarında başta konuşma ve okuma olmak üzere dört temel dil becerisinin bütünleşik öğretimi ve geliştirilmesine yönelik kulüpler kurulabilir.

➤ Türkçe öğrenme süreçlerine yönelik tasarlanması muhtemel bir öğretim programına katkı sağlaması açısından, Türkiye’de yerleşik yabancıların dil ihtiyaçlarının belirlenmesinin yeni çalışmalara konu edilmesi alana katkı sağlayabilir. Başar ve Akbulut’a (2016) göre, öğretim programlarının tasarlanmasının ve eğitim süreçlerinin düzenlenmesinin temelini ihtiyaç analizi çalışmaları oluşturmaktadır.

➤ Türkiye’ye yerleşen yabancı sayısındaki artış göz önünde bulundurulduğunda, özellikle yerleşik yabancılara yönelik dil ihtiyaç analizi çalışmalarının sayısının artırılması; genel ve özel hedefleri, öğretim içeriği, öğretim ortamları ve materyalleri bağlamında daha etkili Türkçe öğretim programlarının tasarlanması açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, M. ve Demir, Ö. (1997). *Sosyal Bilimler Sözlüğü*. Ankara: Vadi Yayınları.
- Altıparmak, H.M. (2013). Avrupa diller öğretimi ortak çerçeve programı kapsamında işlevsel kavramsal yaklaşım temelli ihtiyaç analizi örneği (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Barın, E. (2008). Yabancılara Türkçe öğretiminde motivasyonun önemi. *Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7, 135-143.
- Başar, U. ve Akbulut, E. (2016). Yabancılara Türkçe öğretiminde öğrenen ihtiyaçlarının belirlenmesi: Yunus Emre Enstitüsü Tiflis Türk kültür merkezi örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(2), 1005-1020.
- Boylu, E. ve Çangal, Ö. (2014). Yabancılara Türkçe öğretiminde dil ihtiyaç analizi: İran örneği. *International Journal of Language Academy*, 2(4), 127-151.
- Brown, J.D. (1995). *The elements of language curriculum: A systematic approach to program development*. Boston: Heinle and Heinle Press.
- Çalışkan, N. ve Çangal, Ö. (2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde ihtiyaç analizi: Bosna-Hersek örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 310-334.
- Erat, V. (2013). Yerleşik yabancıların kamusal hayata katılımlarında bir araç olarak: Bilgi edinme ve dernek hakkı. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 277-290.
- Koçer, Ö. (2013). The first step in curriculum development: Needs and situation analysis in teaching Turkish as a foreign language. *Education and Science*, 38, 159-174.
- Merriam, S.B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*, (Çev.Editörü: Selahattin Turan). Ankara: Nobel Yayınları.
- Subaşı, M. ve Okumuş, K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 419-426.
- Şahbaz, A. (2018). Fethiye’de yaşayan İngilizlerin Türkçe öğrenme sürecinde yaşadıkları zorluklar ve Türkçe ile ilgili görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 72, 293-312.

- Tok, M. ve Yığın, M. (2013). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme nedenlerine ilişkin bir durum çalışması. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 8, 132-147.
- Tunçel, H. (2016). Yunan üniversite öğrencilerinin yabancı dil olarak Türkçeye yönelik algıları ve Türkçe öğrenme sebepleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1), 107-128.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı), İstanbul: Seçkin.
- Yıldız, Ü. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil becerilerine yönelik öğrenci ve öğretmen görüşleri. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3, 429-443.
- Dünya Göç Raporu (2018). World Migration Report 2018-
https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2018_en.pdf (Erişim: 24.02.2019).
- TÜİK (2000), http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1067 (Erişim: 24.02.2019).
- Türk Dil Kurumu (2019). Türkçe sözlük.
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5caee a8e27dd61.30252174 (Erişim: 11.04.2019).
- Ünal, S. (2018, 24 Şubat). Fethiye haberleri: Fethiye’nin yerleşik yabancıları. *Hürriyet*. Erişim adresi: <http://www.hurriyet.com.tr/fethiyenin-yerlesik-yabancilari-40950160>